

ผลของการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานต่อความกลัว การพ่นยาฝอยละอองในเด็กวัยก่อนเรียน

The Effect of Funny Finger Puppets with Storytelling on Fear of Aerosol Therapy in Preschool Children

กิตติมา ทรงวัฒนา, พย.ม.^{1*} ยูเนี พงศ์จตุรวิทย์, Ph.D.² นุจรี ไชยมงคล, Ph.D.³

Kittima Songwattana, M.N.S., Yune Pongjaturawit, Ph.D., Nujjaree Chaimongkol, Ph.D.

บทคัดย่อ

การพ่นยาฝอยละอองเป็นหัตถการที่พบได้บ่อยในเด็กวัยก่อนเรียน การช่วยลดความกลัวของเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญ การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลภายหลังการทดลองครั้งเดียว เพื่อศึกษาผลของการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานต่อความกลัวการพ่นยาฝอยละอองในเด็กวัยก่อนเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กวัยก่อนเรียนที่ติดเชื่อบางทางเดินหายใจและเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวกเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 ราย เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 กลุ่มทดลองได้รับการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน และกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบสังเกตพฤติกรรมความกลัวของเด็กป่วยวัยก่อนเรียน ที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละอองซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ .87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวของเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละอองภายหลังสิ้นสุดการทดลองในกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน ในเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยา

แบบฝอยละอองนี้มีประสิทธิภาพโดยช่วยลดความกลัวของเด็กจากการได้รับการพ่นยาฝอยละออง พยาบาลสามารถนำไปใช้เพื่อช่วยลดความกลัวของเด็ก ทำให้สามารถพ่นยาแบบฝอยละอองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: หุ่นนิ้วมือหรรษา การเล่านิทาน ความกลัว การพ่นยาแบบฝอยละออง

Abstract

The aerosol therapy is a common procedure in preschool children, Reducing children's fears is important. This quasi-experimental research was the two-group posttest-only design which aimed to examine effect of funny finger puppets with storytelling on fear of aerosol therapy in preschool children. The sample included 30 preschool children with respiratory tract infection admitted in Pediatric Unit, Prapokkiao Hospital, Chanthaburi Province. Samples were convenience sampling sample was used to assign eligible participants to either the experimental and control groups which were 15 equally. Data were collected from June to August, 2018. The experimental group received of funny finger puppets with storytelling, whereas the control

¹ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ ³ รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

* ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) e-mail: yune1809@yahoo.com

group received usual nursing care. Research instruments consisted of the general information questionnaire and the observation scale for aerosol therapy fear behaviour about fear behavior of aerosol therapy in preschool children. The Cronbach's alpha was .87. Data were analyzed by descriptive statistics independence t-test.

The results reveals that mean score of fear behavior in preschool children in the experimental group was significantly lower than those of the control group ($p < .001$). Findings identify that the funny finger puppets with storytelling in preschool children who received aerosol therapy was effective by reducing the fear of aerosol therapy in children. Nurses should apply the funny finger puppets with storytelling to reduce fear of preschool children in order to increase the effectiveness of aerosol therapy.

Keywords: Finger puppets, storytelling, fear, aerosol therapy

ความสำคัญของปัญหา

เด็กวัยก่อนเรียนที่มีช่วงอายุระหว่าง 3-6 ปี จะมีจินตนาการสูงอยู่ในโลกแห่งจินตนาการ ต้องการความเป็นอิสระ ยังไม่เข้าใจเหตุผล โดยธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะมีอารมณ์หวาดกลัว วิดกกังวลสูงกว่าเด็กวัยอื่น ๆ เช่น กลัวหมอ กลัวความมืด และอาจมีพฤติกรรมถดถอยได้ (Theeranate, 2013) เมื่อเด็กวัยนี้ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจะมีการรับรู้ว่าการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและการทำกิจกรรมการรักษาพยาบาลต่าง ๆ เป็นสิ่งที่น่ากลัว จึงอาจส่งผลให้เด็กไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมพยาบาลต่าง ๆ ได้ (Boonnarakorn, 2011) โดยส่วนใหญ่เด็กวัยนี้จะเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ซึ่งส่งผลให้มีอาการไอมีเสมหะ หายใจเร็ว และหอบเหนื่อยได้ (Susiva, 2011) จึงต้องได้รับการรักษาด้วยการพ่นยาแบบฝอยละออง (Aerosol therapy) ทำให้เด็กเกิดความกลัวได้ เนื่องจากการพ่นยาแบบฝอยละอองจะมีการครอบหน้ากากพ่นยาให้กับเด็ก มีการเปิดออกซิเจน

เพื่อพ่นยาฝอยละอองซึ่งจะทำให้เกิดเสียงดัง มีหมอกควันของละอองยาพุ่งออกมา ทำให้เด็กเกิดความกลัวได้ และส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา เช่น การร้องไห้ การดิ้นหรือขัดขืน เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อการรักษาเพราะเด็กจะไม่สามารถสูดรับยาได้เต็มที่ ทำให้การพ่นยาฝอยละอองไม่มีประสิทธิภาพ

เด็กวัยนี้จะมีความกลัวเกิดขึ้นง่ายกว่าวัยอื่น ๆ เนื่องจากพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยก่อนเรียนนี้เป็นวัยที่อยู่ในขั้นเริ่มมีความคิดและความเข้าใจ (preoperational period) มักคิดแต่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (egocentric) เด็กวัยนี้จะมีการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวได้เร็ว ในขณะที่เด็กวัยนี้เป็นวัยที่มีจินตนาการสูง (Piaget, 1973) ความกลัวที่เกิดในเด็กวัยก่อนเรียนมักเป็นความกลัวที่มาจากความรู้สึกกลัวแล้วเกิดความคิดความเข้าใจบิดเบือนไปจากความจริงแล้วนำความคิดมาจินตนาการเป็นของตนเอง ซึ่งเชื่อว่าความกลัวที่เกิดขึ้นมาจากจินตนาการเป็นส่วนใหญ่ และเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปี จะมีความกลัวแตกต่างกันตามอายุและตามความคิดต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่เด็กจะกลัวในสิ่งที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้มากกว่านามธรรม เช่น กลัวคนแปลกหน้า ความมืด สัตว์ประหลาด การบาดเจ็บ พลัดตกหกล้ม และกลัวการพลัดพรากจากบิดามารดา เป็นต้น แต่เมื่อเด็กเริ่มอายุ 5 ปี จะมีความกลัวลดลงได้เองตามพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ (Theeranate, 2013) ดังนั้นเมื่อเด็กต้องมาเผชิญกับสถานการณ์ที่คุกคามในการรักษาที่โรงพยาบาล เมื่อมีอาการหอบเหนื่อยหรือมีการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจและจำเป็นต้องได้รับการพ่นยาแบบฝอยละออง จึงอาจทำให้เด็กวัยนี้มีความกลัวเกิดขึ้นเนื่องจากเด็กจะมีความคิดตามจินตนาการของตนเองว่าการพ่นยาแบบฝอยละอองอาจก่อให้เกิดอันตรายกับตนเองในด้านร่างกาย เพราะมีเสียงดังขณะพ่นยา มีอุปกรณ์ที่ไม่คุ้นเคยหรือเคยเห็นมาก่อน ซึ่งความคิดเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเกิดความกลัวตามมา และทำให้มีอาการของเด็กไม่ทุเลาลง

การลดความกลัวจากการพ่นยาแบบฝอยละอองในเด็กวัยก่อนเรียนมีวิธีหลายอย่างโดยใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเล่นมาช่วยปลดปล่อยประโลมทางจิตใจให้กับเด็ก เพื่อช่วยส่งผลให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินและลดความกลัวลงได้

(Kasemsook, 2009) ได้แก่ การเล่านิทาน จะช่วยทำให้เด็กรู้สึกเพลิดเพลินและลดความกลัวลงได้ (Oorfuvong, 2009) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมกับเด็กทุกวัย การเล่นของเล่นที่เด็กชอบ เช่น ตุ๊กตา รถบังคับ จะช่วยทำให้เด็กได้ระบายความรู้สึกออกมาทางคำพูดกับสิ่งของที่ตนเองเล่นอยู่นั้น ทำให้เข้าใจความคิด ความรู้สึกของเด็ก (Potts & Mandleco, 2002) การให้ฟังเพลง โดยการเปิดเพลงให้เด็กฟังแล้วให้เด็กหลับตาจะช่วยให้เด็กรู้สึกเพลิดเพลินและผ่อนคลายความกลัวได้ (Adams, Gill, & McDonald, 1991) นอกจากนี้ การใช้หุ่นมือเซิต การเป่าฟองลูกโป่ง การเล่นเกมทบทวนสมมติ การให้ดูสื่อต่าง ๆ ที่เด็กชอบ เช่น ตุ๊กการ์ตูน ดูกิจกรรม การร้องเพลงที่เด็กชอบ การเล่นเกมดิจิทัล เป็นต้น ยังสามารถช่วยลดความกลัวลงได้เช่นกัน (James, Nelson, & Ashwill, 2013) สอดคล้องกับการศึกษาการลดความกลัวในเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับยาพ่นฝอยละอองโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น การให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรนัย การใช้หนังสือ การ์ตูน การใช้นวัตกรรมหน้ากากพ่นยา การใช้สื่อวีดิทัศน์ และการใช้การ์ตูนเคลื่อนไหวกับเกมดิจิทัลเข้ามาช่วยสามารถช่วยลดความกลัวในเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาฝอยละอองได้ และจากการศึกษาของ Monroe (2015) ยังพบว่า เด็กที่มีความกลัวเมื่อมีการแสดงต่อความกลัวเกิดขึ้น จะมีปฏิกิริยาการตอบสนองต่อความกลัวที่แตกต่างกัน แต่เมื่อเด็กเรียนรู้ค่อย ๆ ปรับตัว หันมาคุ้นเคยกับของที่เล่นหรือสัมผัสกับสิ่งของที่เล่นอยู่นั้นบ่อย ๆ จะช่วยให้เด็กมีความกลัวลดลงและรู้สึกปลอดภัยมากขึ้น และให้ความร่วมมือในการรักษาด้วยการพ่นยาแบบฝอยละอองดีขึ้น มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกลัว เช่น การร้องไห้ การดิ้นขยับขิ้นลดลง (Kasemsook, 2009; Padungsin, 2015; Punaglom & Ruangworaboon, 2014; Srithep, 2006; Thainirunprasert, 2017)

จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า การที่เด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรกระบบทางเดินหายใจและต้องได้รับการรักษาโดยการพ่นยาแบบฝอยละออง ทำให้เด็กเกิดความหวาดกลัวเป็นอย่างมาก ดังนั้นการช่วยลดความกลัวจากการได้รับยาพ่นฝอยละอองในเด็กวัยนี้จึงมีความสำคัญ และเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของพยาบาลโดยตรง ซึ่งพบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเล่น

หลากหลายกิจกรรม เช่น การเล่นเกมทบทวนสมมติ การให้ดูหนังสือการ์ตูน การให้ฟังเพลง การให้ดูสื่อวีดิทัศน์ และการให้เล่นเกมดิจิทัล มาช่วยเบี่ยงเบนความสนใจของเด็ก เพื่อลดความกลัวดังกล่าว (Adams, Gill, & McDonald, 1991; James, Nelson, & Ashwill, 2013) แต่ยังไม่พบการนำหุ่นนิ้วมือหรรษามาใช้เพื่อช่วยลดความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับยาพ่นฝอยละออง ซึ่งหุ่นนิ้วมือถือเป็นของเล่นที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ โดยหุ่นนิ้วมือหรรษานี้สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กวัยนี้ได้ เนื่องจาก ตัวละครของหุ่นนิ้วมือหรรษามีสีสันสดใส และสามารถสัมผัสโดยการนำมาใส่นิ้วของเด็กได้จริง ทำให้เด็กมีการรับรู้ถึงสถานการณ์การพ่นยาฝอยละอองที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น อีกทั้งหนังสือนิทานที่ใช้ประกอบการเล่านิทานก็เป็นกิจกรรมที่ช่วยเบี่ยงเบนความสนใจได้ดีเช่นกัน เพราะมีภาพประกอบ การบรรยายช่วยให้เด็กเกิดความคิด รู้จักวางแผน และมีความเข้าใจที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การพ่นยาฝอยละอองได้ดีขึ้นโดยการเรียนรู้จากตัวละครในหนังสือนิทาน ทำให้เด็กรู้จักอุปกรณ์การพ่นยา และมีการเตรียมตัวที่จะได้รับการพ่นยาต่อไป (Chimruk, 2015) ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานต่อความกลัวการพ่นยาฝอยละอองในเด็กวัยก่อนเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อลดความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนจากการได้รับยาพ่นฝอยละอองที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมความกลัวจากการได้รับยาพ่นฝอยละอองของเด็กวัยก่อนเรียนภายหลังสิ้นสุดการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐานการวิจัย

คะแนนพฤติกรรมความกลัวจากการได้รับยาพ่นฝอยละอองของเด็กวัยก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังสิ้นสุดการทดลองในกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget (1973) ที่กล่าวว่า เด็กวัยก่อนเรียนเป็นวัยที่อยู่ในขั้นเริ่มมีความคิดและความเข้าใจ (preoperational period) เด็กวัยนี้จะมีจินตนาการสูง ยึดความคิดของตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่ค่อยมีเหตุผล คิดว่าความคิดของตนเองถูกต้อง ยังไม่สามารถแยกแยะสิ่งที่เป็นความจริงและความคิดได้อย่างชัดเจน ยังไม่สามารถรับรู้ได้เต็มที่ว่าสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นกับตนเองในขณะนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือเป็นเรื่องที่จินตนาการไปเอง ความกลัวที่เกิดขึ้นในเด็กวัยก่อนเรียนมักเป็นความกลัวที่มาจาก การคุกคาม ดังนั้นเมื่อเด็กวัยก่อนเรียนที่มีการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจและต้องได้รับการรักษาด้วยการพ่นยาแบบฝอยละอองจึงเกิดความกลัวโดยคิดว่าการพ่นยาแบบฝอยละอองจะทำให้ตนเองได้รับการบาดเจ็บทางร่างกาย และการพ่นยาทำให้เกิดเสียงดัง ซึ่งส่งผลให้เด็กเกิดความกลัวและทำให้การพ่นยาฝอยละอองมีประสิทธิภาพน้อยลง เนื่องจากเด็กวัยก่อนเรียนยังไม่เข้าใจความเป็นเหตุและผลถึงสถานการณ์ความกลัวที่มาคุกคาม จากแนวคิดดังกล่าวร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมพบวิธีการลดความกลัวในเด็กวัยก่อนเรียนโดยการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น การเล่านิทาน การให้ดูสื่อวีดิทัศน์ การให้เล่นเกมดิจิทัล (Padungsin, 2015; Srithep, 2006; Thainirunprasert, 2017)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบสองกลุ่ม วัตถุประสงค์หลังการทดลองครั้งเดียว

ประชากร เด็กวัยก่อนเรียนที่เข้ารับการรักษาครั้งแรกในโรงพยาบาลด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ณ หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยเด็กวัยก่อนเรียนอายุ 3-6 ปี ที่เข้ารับการรักษาครั้งแรกในโรงพยาบาลด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี โดยกำหนดตามคุณสมบัติ (Inclusion Criteria) ดังต่อไปนี้ได้รับการวินิจฉัยจากกุมารแพทย์ว่าป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ Acute bronchiolitis, Pneumonia, Asthma,

Croup มีคำสั่งแพทย์ให้ได้รับการรักษาให้พ่นยาแบบฝอยละออง ไม่มีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง เช่น ภาวะหายใจล้มเหลว ระดับความรู้สึกตัวลดลง เป็นต้น และพูดคุ้ยด้วยภาษาไทยรู้เรื่อง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดตามแนวคิดของ Polit and Beck (2006) ที่กำหนดไว้ว่า ตัวอย่างที่พอเหมาะกับการวิจัยแบบกึ่งทดลองคือ อย่างน้อยที่สุดควรมีจำนวน 30 ราย โดยในแต่ละกลุ่มควรมีไม่ต่ำกว่า 15 ราย หากมีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 ราย และกลุ่มควบคุม 15 ราย

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอน ดังนี้ 1) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยเลือกรายชื่อจากแฟ้มประวัติผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรมโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ตามเกณฑ์คุณสมบัติคือ ป่วยด้วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ Acute bronchiolitis, Pneumonia, Asthma, Croup และมีคำสั่งจากแพทย์ให้รักษาด้วยการพ่นยาแบบฝอยละออง 2) เมื่อได้รายชื่อเด็กป่วยตามคุณสมบัติที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีลักษณะคล้ายกันด้วยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายเพื่อสุ่มเข้ากลุ่มควบคุมจำนวน 15 ราย และกลุ่มทดลองจำนวน 15 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1 การสร้างสัมพันธ์ภาพกับเด็กวัยก่อนเรียนโดยใช้ระยะเวลาประมาณ 5 นาที กิจกรรมที่ 2 การลดความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนก่อนพ่นยาด้วยการเล่านิทานเรื่อง “ชมพูคนเก่ง ไม่กลัวพ่นยา” ด้วยการใช้นิ้วมือหรรษาโดยผู้วิจัยเป็นผู้เล่านิทานประกอบการใช้นิ้วมือหรรษาให้เคลื่อนไหวตามเนื้อเรื่องในหนังสือนิทาน ใช้ระยะเวลาประมาณ 15 นาที และกิจกรรมที่ 3 ภายหลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยกล่าวชมเชยพร้อมให้สติ๊กเกอร์รูปการ์ตูนแก่เด็กวัยก่อนเรียน ใช้ระยะเวลาประมาณ 5 นาที อุปกรณ์

ที่ใช้ประกอบด้วยหุ่นนิ้วมือ และหนังสือนิทาน

1.1 หุ่นนิ้วมือหรรษา เป็นหุ่นที่มีขนาดเล็ก กะทัดรัด สามารถสวมใส่ที่นิ้วมือในแต่ละนิ้วได้ ใช้นิ้วมือในแต่ละนิ้วเป็นการขีดแสดงตามเนื้อเรื่องในนิทานเป็นรูปตัวละครที่มีสีสันสวยงาม สดใส ตัวละครแต่ละตัวสามารถเคลื่อนไหวได้ มีตัวประกอบทั้งหมด 9 ตัว ตามเนื้อเรื่องในหนังสือนิทาน ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ผู้ปกครอง เด็กผู้หญิง เด็กผู้หญิงป่วยใส่หน้ากากอนามัย เด็กผู้หญิงนอนพ่นยา ชุดอุปกรณ์พ่นยา เช่น หน้ากากพ่นยา กระเปาะพ่นยา ท่อจ่ายกลางออกซิเจนที่ต่อกับชุดพ่นยา เป็นต้น

1.2 หนังสือนิทานเรื่อง “ชมพู่คนเก่ง ไม่กลัวพ่นยา” เป็นหนังสือที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้ภาษาที่สั้น ชัดเจน กะทัดรัด เข้าใจง่าย และมีภาพประกอบการบรรยายโดยในหนังสือนิทานมีเนื้อหาประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการพ่นยา อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น หน้ากากพ่นยา กระเปาะพ่นยา สายออกซิเจนและหัวออกซิเจนที่ต่อกับกระเปาะพ่นยา การจัดทำ ขั้นตอนในการพ่นยา ประโยชน์ที่ได้รับจากการพ่นยา และแผนการให้ข้อมูลเป็นรายบุคคลโดยใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานเรื่อง “ชมพู่คนเก่ง ไม่กลัวพ่นยา” ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการพ่นยา อุปกรณ์ที่ใช้ เช่น หน้ากากพ่นยา กระเปาะพ่นยา สายออกซิเจนและหัวออกซิเจนที่ต่อกับกระเปาะพ่นยา การจัดทำ ขั้นตอนในการพ่นยา และประโยชน์ที่ได้รับจากการพ่นยา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยดังนี้

2.1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของเด็กป่วยเกี่ยวกับ อายุ เพศ การวินิจฉัยโรค ปริมาณของยาพ่น และระยะเวลาที่ใช้ในการพ่นยา และข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองเกี่ยวกับ อายุ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา ความเกี่ยวข้องกับเด็ก และประสบการณ์ในการดูแลเด็กที่ได้รับยาพ่น

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมความกลัวของเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละออง ของ Kasemsook (2009) ประกอบด้วย ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย จำนวน 5 ข้อ ด้านการแสดงออกทางใบหน้า จำนวน 5 ข้อ ด้านการพูดและการร้องไห้ จำนวน 8 ข้อ ซึ่ง

ลักษณะของคำตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist list) 2 ระดับ ดังนี้ ถ้าผู้ป่วยเด็กแสดงพฤติกรรมความกลัวให้ 1 คะแนน ไม่แสดงพฤติกรรมความกลัวให้ 0 คะแนน ค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 0-72 คะแนน คะแนนสูงหมายถึง เด็กมีความกลัวมาก ส่วนคะแนนต่ำ หมายถึง เด็กมีความกลัวน้อย ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้คูเคอร์ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) เท่ากับ .92 สำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยปรับลักษณะของคำตอบแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้ คะแนน 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความกลัว คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยเด็กมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความกลัวบ้างเป็นบางครั้ง คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ผู้ป่วยเด็กมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความกลัวเกิดขึ้นตลอดเวลา คะแนนของความกลัวเท่ากับ 0-36 คะแนน โดยนำคะแนนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ถ้าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมสูง หมายถึง เด็กมีความกลัวมาก คะแนนเฉลี่ยโดยรวมคะแนนรวมต่ำ หมายถึง เด็กมีความกลัวน้อย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน ที่ประกอบด้วยหนังสือนิทานและหุ่นนิ้วมือหรรษาที่มีตัวละครและชุดอุปกรณ์พ่นยา ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนการจัดลำดับเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาล สาขาวิชาการพยาบาลเด็กจำนวน 1 ท่าน พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลเด็กจำนวน 1 ท่าน และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาพัฒนาการในเด็กปฐมวัยจำนวน 1 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมความกลัวของเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละอองไปทดลองใช้กับเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละออง ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี จำนวน 20 ราย

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ .87

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

โครงร่างวิทยานิพนธ์และเครื่องมือวิจัยได้ผ่านคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ใบบรรองจริยธรรมการวิจัยรหัส 04-04-2561 โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี CTIREC 029/61 เมื่อได้รับอนุมัติแล้วผู้วิจัยเข้าพบผู้ปกครองและเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละออง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย โดยการแนะนำตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลระยะเวลาในการวิจัย ประโยชน์และความเสี่ยงของการวิจัยให้ผู้ปกครองทราบ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและเด็กวัยก่อนเรียนได้ซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติมก่อนตัดสินใจในการเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นให้ผู้ปกครองตัดสินใจในการเข้าร่วมในการวิจัยด้วยตนเองอย่างอิสระ และสามารถที่จะยุติการเข้าร่วมวิจัยในช่วงใดก็ได้ ซึ่งการตอบรับหรือการปฏิเสธเข้าร่วมวิจัย ไม่มีผลต่อการรักษาที่ได้รับ เมื่อเด็กวัยก่อนเรียนและผู้ปกครองยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยจึงให้ผู้ปกครองลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย คำตอบหรือข้อมูลทุกอย่างที่ได้จากการวิจัย โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ในภาพรวม ไม่มีการเปิดเผยชื่อนามสกุลของผู้เข้าร่วมการวิจัย และหลังจากได้รับการตีพิมพ์จะทำลายข้อมูลทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มควบคุม กิจกรรมของกลุ่มควบคุม มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับเด็ก และบันทึกแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละอองและผู้ปกครอง
2. กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติจากพยาบาลประจำหอผู้ป่วย ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วย หลังจากนั้นแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการพ่นยาฝอยละออง
3. พยาบาลทำการพ่นยาแบบฝอยละอองให้กับเด็กที่ข้างเตียงโดยให้เด็กนอนศีรษะสูง 45-90 องศา และ

ให้ผู้ปกครองสังเกตอาการข้างเคียงขณะได้รับยาพ่นแบบฝอยละออง เช่น ใจสั่น มือสั่น เวียนศีรษะ เป็นตะคริว ถ้าพบอาการดังกล่าว ให้แจ้งพยาบาลทันที หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความกลัวของเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละอองประเมินพฤติกรรมความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาฝอยละอองภายในช่วงเวลา 5 นาทีแรกของการพ่นยา

4. เมื่อพยาบาลพ่นยาหมด ผู้วิจัยมอบหนังสือนิทานให้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองนำไปเล่านิทานให้แก่เด็กวัยก่อนเรียน กล่าวขอบคุณผู้ปกครองและเด็กวัยก่อนเรียนที่ให้ความร่วมมือ

กลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรมโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมที่เบี่ยงเบนความสนใจเด็ก โดยใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบกับการเล่านิทานในเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับยาพ่นแบบฝอยละอองเป็นรายบุคคล ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับเด็กวัยก่อนเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสร้างความไว้วางใจให้กับเด็กวัยก่อนเรียน โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 5 นาที
2. ผู้วิจัยเล่านิทานเรื่อง “ชมพู่คนเก่ง ไม่กลัวพ่นยา” ด้วยการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาแก่เด็กวัยก่อนเรียนพร้อมกับใช้หุ่นนิ้วมือเป็นตัวประกอบในการเคลื่อนไหวตามเนื้อเรื่อง เพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กได้มีความพร้อมในการพ่นยา โดยการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาเป็นตัวละครประกอบในการเล่านิทานแก่เด็กวัยก่อนเรียนฟังที่ข้างเตียงใช้เวลาประมาณ 15 นาที โดยให้ผู้ปกครองอยู่กับผู้ป่วยเด็กด้วย เพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจและรู้สึกปลอดภัย
3. หลังจากเล่านิทานประกอบกับการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาจบ พยาบาลไปหยิบอุปกรณ์การพ่นยามา แล้วทำการพ่นยาแบบฝอยละอองให้กับเด็กวัยก่อนเรียนที่ข้างเตียง โดยจัดให้เด็กนอนศีรษะสูงบนเตียงอย่างน้อย 45-90 องศา

ในช่วงเวลา 5 นาทีแรกของการพ่นยา ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความกลัวของเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละอองประเมินพฤติกรรมความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาฝอยละออง ผู้วิจัยรอ

จนพยาบาลพ่นยาหมด ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที จึงกล่าวชมเชยพร้อมให้สติเกอร์รูปการ์ตูนแก่เด็กวัยก่อนเรียน

4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ปกครองและเด็กวัยก่อนเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนภายหลังเสร็จสิ้นการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย Independent t-test

ผลการวิจัย

เด็กวัยก่อนเรียนกลุ่มทดลอง มีอายุเฉลี่ย 3.57 ปี ($SD = .90$) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.30 เรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ร้อยละ 53.30 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 26.70 ป่วยด้วยโรคปอดอักเสบ ร้อยละ 60.00 และรองลงมา คือ หอบหืด ร้อยละ 26.70 ส่วนกลุ่มควบคุม มีอายุเฉลี่ย 3.76 ปี ($SD = 1.10$) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.70 เด็กยังไม่ได้อ่านหนังสือ ร้อยละ 46.70 รองลงมา คือ เรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ร้อยละ 33.30 ส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคปอดอักเสบ ร้อยละ 73.30 รองลงมา คือ หอบหืด ร้อยละ 20.00

ผู้ปกครองในกลุ่มทดลอง มีอายุเฉลี่ย 36.13 ปี ($SD = 9.92$) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.30 โดยเป็นมารดา ร้อยละ 80.00 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ

46.70 จบมัธยมศึกษา ร้อยละ 60.00 และเคยมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กที่ได้รับยาพ่น ร้อยละ 66.70 ส่วนผู้ปกครองในกลุ่มควบคุม มีอายุเฉลี่ย 31.67 ปี ($SD = 11.40$) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.30 โดยเป็นมารดาของเด็กป่วย ร้อยละ 86.70 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 60.00 จบมัธยมศึกษา ร้อยละ 46.70 และเคยมีประสบการณ์ในการดูแลเด็กที่ได้รับยาพ่น ร้อยละ 60.00

คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวจากการได้รับยาพ่นฝอยละอองของกลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยรวมและรายด้านพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 14.33 ($SD = 1.84$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 5.00 ($SD = .84$) ด้านการแสดงใบหน้า เท่ากับ 5.63 ($SD = 1.03$) และด้านการพูดและการร้องไห้ เท่ากับ 3.80 ($SD = .94$)

กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 23.67 ($SD = 5.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 7.27 ($SD = 1.91$) ด้านการแสดงใบหน้า เท่ากับ 7.47 ($SD = 1.89$) และด้านการพูดและการร้องไห้ เท่ากับ 8.93 ($SD = 2.19$)

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวจากการได้รับยาพ่นฝอยละอองโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ Independent t-test พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.32, p < .001$) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวของกลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	คะแนนความกลัว		t	df	p-value
		M	SD			
กลุ่มทดลอง	15	14.33	1.84	6.32	28.00	< .001
กลุ่มควบคุม	15	23.67	5.42			

การอภิปรายผล

ภายหลังการทดลอง เด็กป่วยวัยก่อนเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวการได้รับยาพ่นฝอยละอองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม หมายความว่า ภายหลังได้รับการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน เด็กป่วยวัยก่อนเรียน ในกลุ่มทดลองมีความกลัวน้อยกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า การใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานสามารถลดความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาแบบฝอยละออง เนื่องจากการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน เป็นกิจกรรมการเล่นที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กกะทัดรัด สีสดใส สามารถนำตัวละครมาสวมใส่ที่นิ้วมือแต่ละนิ้วได้ และตัวละครสามารถเคลื่อนไหวตามการเล่าเรื่องนิทาน รวมทั้งหุ่นนิ้วมือหรรษายังช่วยเสริมสร้างทักษะด้านการฟังและการใช้ความคิดความเข้าใจ โดยช่วยให้เด็กเข้าใจในเรื่องความคิดระหว่างจินตนาการกับความเป็นจริงได้มากขึ้น (Chimruk, 2015) จึงเหมาะกับเด็กวัยก่อนเรียน เนื่องจากเด็กวัยก่อนเรียนเป็นวัยที่อยู่ในขั้นเริ่มมีความคิดและความเข้าใจ (Preoperational period) เด็กวัยนี้จะมีจินตนาการสูง ไม่ค่อยมีเหตุผล ยังไม่สามารถแยกแยะสิ่งที่ เป็นความจริงกับจินตนาการได้อย่างชัดเจน และมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ยังไม่สามารถรับรู้ได้เต็มที่ ไม่สามารถแยกแยะความจริงกับจินตนาการที่เกิดขึ้นได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองเป็นเรื่องจริงหรือมาจากจินตนาการ ทำให้เด็กวัยนี้มีความกลัวเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าเด็กวัยอื่น (Kaewkungwal, 2010; Piaget, 1987)

ดังนั้นการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน จึงช่วยให้เด็กวัยก่อนเรียนได้จัดระบบความคิด เพราะเด็กวัยนี้สามารถจำแนกแยกประเภทตามระบบความคิดในการแยกอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้การใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานในการพ่นยาฝอยละอองยังทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานกับตัวละคร ช่วยให้เด็กได้กล้าแสดงออกจากการเล่าเรื่องและยังช่วยให้เด็กมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็กคนอื่น ๆ รวมทั้งช่วยฝึกให้เด็กเข้าใจในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เมื่อเด็กต้องเจอสถานการณ์ที่ถูกคุกคาม จึงถือว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยเบี่ยงเบนความสนใจแก่เด็กได้ดี เพราะจะช่วยปรับความคิดให้เด็ก

เข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับการพ่นยาฝอยละอองมากขึ้น เช่น เด็กได้รู้จักกับอุปกรณ์การพ่นยา การปฏิบัติตัวเมื่อต้องได้รับการพ่นยามากขึ้น และทราบถึงประโยชน์ที่ได้รับว่าการพ่นยาฝอยละอองช่วยให้หายจากการป่วยได้เร็วขึ้น ซึ่งเมื่อเด็กวัยก่อนเรียนมีการรับรู้ที่ดีต่อสถานการณ์การพ่นยาฝอยละออง เด็กจะให้ความร่วมมือและปรับตัวต่อการรักษาด้วยการพ่นยาฝอยละอองได้ง่ายขึ้น ทำให้การพ่นยาฝอยละอองมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้เด็กมีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้นและหายจากการเจ็บป่วยได้เร็วขึ้น จะเห็นได้ว่า การใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานช่วยหันเหความสนใจของเด็กไปจากสิ่งที่มาคุกคามทางด้านร่างกายและจิตใจ เด็กก็จะมีความรู้สึกจดจ่อกับสิ่งเร้านั้นน้อยลง ทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัย มีความมั่นใจในการเผชิญกับสถานการณ์ที่มาคุกคามได้ดี และมีความกลัวลดลงได้ (Chimruk, 2015; Morton, 2007; Smith, 2007) ดังการศึกษาของ Thainirunprasert (2017) ศึกษาผลของการใช้หนังสือการ์ตูนต่อความกลัวการได้รับยาพ่นแบบฝอยละอองในผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียน พบว่า เด็กกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการใช้หนังสือการ์ตูนมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความกลัวน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Punaglom & Ruangworaboon (2014) ที่ศึกษาผลของนวัตกรรมหน้ากากพ่นยาแสนสนุกร่วมกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อความกลัวของผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับยาพ่นฝอยละอองบำบัด พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมใช้นวัตกรรมหน้ากากพ่นยามีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมความกลัวน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และการศึกษาเปรียบเทียบการเบี่ยงเบนความสนใจโดยใช้การ์ตูนเคลื่อนไหวกับเกมดิจิทัลเพื่อลดความกลัวของเด็กวัยก่อนเรียนต่อการพ่นยาฝอยละอองในห้องฉุกเฉิน ที่พบว่า เด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับการเบี่ยงเบนความสนใจโดยใช้การ์ตูนเคลื่อนไหวกับเกมดิจิทัลมีพฤติกรรมความกลัวน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ (Padungsin, 2015)

จะเห็นได้ว่า การใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยลดความกลัวในเด็กวัยก่อนเรียนได้ดี ทำให้เด็กเกิดความไว้วางใจและให้ความร่วมมือในการพ่นยาฝอยละออง ช่วยให้การพ่นยา

ฝอยละอองดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้เด็กมี
ภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น และหายจากการเจ็บป่วยเร็วขึ้น ดังนั้น
พยาบาลเป็นบุคลากรด้านสุขภาพที่มีบทบาทสำคัญในการ
ดูแลเด็กป่วยจึงควรจัดกิจกรรมที่ช่วยเบี่ยงเบนความสนใจ
ของเด็กป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยการพ่นยาฝอยละออง
ด้วยการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน เพื่อ
ช่วยลดความกลัวในเด็กวัยก่อนเรียน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้
โดยการใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานมาใช้
ในเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับยาพ่นยาฝอยละอองช่วยให้เด็ก
ลดความกลัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหุ่นนิ้วมือมี
สีสันสดใส ตัวละครแต่ละตัวสามารถเคลื่อนไหวได้ ช่วย
ดึงดูดความสนใจให้เด็กได้กล้าสัมผัสหรือทำความคุ้นเคย
กับตัวละครแต่ละตัวได้ง่าย ส่วนหนังสือนิทานมีภาพ
ประกอบการบรรยาย สีสันสดใสที่ช่วยให้เด็กวัยก่อนเรียน
เข้าใจถึงสถานการณ์ในการพ่นยาฝอยละอองได้ง่ายขึ้น แต่
ยังไม่พบการนำหุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทาน
มาใช้กับเด็กป่วยวัยก่อนเรียนที่ได้รับการพ่นยาฝอยละออง
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำหุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบ
การเล่านิทานมาช่วยลดความกลัวในการพ่นยาฝอยละออง
ของเด็กวัยก่อนเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. พยาบาลสามารถนำหุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบ
การเล่านิทานที่จัดทำขึ้นเองไปใช้กับเด็กป่วยที่ได้รับการพ่น
ยาฝอยละออง ก่อนเด็กป่วยได้รับการพ่นยาฝอยละออง
เพื่อช่วยเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และปรับเปลี่ยน
ความคิดของเด็กวัยก่อนเรียน เพื่อช่วยลดความกลัวของเด็ก
ที่ได้รับยาพ่นแบบฝอยละอองให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. การวิจัยครั้งนี้มีการประเมินพฤติกรรมความกลัว
การพ่นยาฝอยละอองในเด็กวัยก่อนเรียนเพียงครั้งเดียว
ดังนั้นเพื่อประเมินผลพฤติกรรมความกลัวการพ่นยา
ฝอยละอองที่ลดลงในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการติดตาม
ผลของการพ่นยาฝอยละอองในครั้งถัดไปของเด็กป่วย
รายเดิมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความกลัว
การพ่นยาฝอยละอองในครั้งแรกกับครั้งถัดไป
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประยุกต์
ใช้หุ่นนิ้วมือหรรษาประกอบการเล่านิทานในการดูแลเด็กป่วย
ที่ได้รับการทำหัตถการอื่น ๆ เช่น การเจาะเลือด การให้

สารน้ำทางหลอดเลือดดำ การเจาะหลัง เป็นต้น รวมทั้ง
ศึกษาในเด็กกลุ่มวัยอื่น เช่น วัยเตาะแตะ เป็นต้น เพื่อช่วย
ลดความกลัวในเด็กต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณา
จริยธรรมการวิจัย โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ที่
สนับสนุนและอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย ตลอดจน
บุคลากร ผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความ
ร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยบูรพาที่ให้ทุนอุดหนุนวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- Adams, J., Gill, S., & McDonald, M. (1991).
Reducing fear in hospital. *Nursing Times*,
87(2), 62-64.
- Boonnarakorn, S. (2011). *Enhancing holistic health
throughout the ages*. (3rd ed.). Songkhla:
Tem Printing. [In Thai]
- Chimruk, J. (2015). The comparison of preschool
children of creative thinking and the
communicative ability between hand
puppet and role play approach. *RMUTI
Journal Humanities and Social Sciences*,
2(2), 13-23. [In Thai]
- James, S. R., Nelson, K.A., & Ashwill, J. W. (2013).
Nursing Care of Children, (4th ed.). China:
Jeffrey Patterson.
- Kaewkungwal, S. (2010). *Developmental
psychology of all ages, vol.1, Middle
childhood*, (9th ed.). Bangkok: Three Lada
Limited Partnership. [In Thai]
- Kasemsook, C. (2009). *The effect of concrete
objective information program in fear of
aero solotherapy of pre-schoolers with
acute respiratory infections*. Master Thesis
of Nursing Science, Faculty of Nursing,
Chulalongkorn University. [In Thai]

- Monroe, R. A. (2015). Health promotion of the preschool and family. In Hockenberry, M. J. & Wilson, D. (Eds.), *Wong's nursing care of infants and children* (10th ed.) (pp. 537-538). St. Louis, Missouri: Elsevier Mosby.
- Morton, N. S. (2007). Management of postoperative pain in children. *Archives of Disease in Childhood-Education and Practice*, 92, 14-19.
- Oorfuvong, M. (2009). Postoperative analgesia in children. In Nimmaanrat, S., Petpichetchian, W., & Prechawai, C. (Eds.), *Pain & Pain management 2* (pp. 104-105). Songkhla: Chanmuang Press. [In Thai]
- Padungsin, P. (2015). *Comparison of distraction by animation and digital game on preschool children,s fear of aerosol therapy in Emergency Room*. Master Thesis of Nursing Science, Faculty of Nursing, Chulalongkorn University. [In Thai]
- Piaget, J. (1973). *The Child and Reality*. New York: Crossman Pulishers. Quick.
- Polit, D. F., & Beck, C. T. (2006). *Nusing Research. Principles and Methods*, (6th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Potts, N. L., & Mandleco, B. L. (2002). *Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families*. New York: Delmar.
- Punaglom, N., & Ruangworaboon, S. (2014). The effect of fun nebulizer innovation with parents participation on fear among preschool patients receiving aerosol therapy. *Journal of Nursing Science and Health*, 37(2), 25-34. [In Thai]
- Smith, C. A. (2007). Fear and courage. *National Network for child Care*. Retrieved from March 2, 2007, http://www.nncc.org/Guidance/dc16_fear.courage.html
- Srithep, N. (2006). *Effect of videotape information program on fear of receiving aerosol therapy among preschool children*. Master Thesis of Nursing Science, Faculty of Pediatric Nursing, Chiang Mai University. [In Thai]
- Susiva, C. (2011). Pneumonia. In Aanpreung, P., Soongsawang, J., Wisuthsarewong, W., & Likasitwattankul, S. (Eds.), *Acute Care Pediatrics* (pp. 439-442). Bangkok: A-Plus Print. [In Thai]
- Thainirunprasert, T. (2017). The effect of a cartoon book on fear among preschool children receiving small volume nebulizer. *Journal of Nursing Science*, 35(3), 14-24. [In Thai]
- Theeranate, C. (2013). Common behavioral problem in preschool age. In Hansakunachai, T., Rungpriwal, R., Sutthritpongsa, S., & Chonchaiya, W. (Eds.), *Developmental and Behavioral Books, vol.3, child health care* (pp. 227-228). Bangkok: Beyond Enterprise. [In Thai]